

Har ministeren virkelig ikke mere tillid til de kommunale politikere, til, at det ville de godt kunne håndtere? Vi kunne i hvert fald prøve at lave nogle studier i, hvad der ville ske, når de kan håndtere det.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jamen jeg må sige til fru Lise von Seelen, at kommunerne jo har al mulig frihed til at gøre noget yderligere, til at følge op med forskellige initiativer, med henblik på hvordan man gerne vil sikre sig, at der er nogle rigtig gode forhold rundt om på landets plejehjem. Der er der – havde jeg nær sagt – frit slag med hensyn til gode ideer a la dem, fru Lise von Seelen er inde på.

Jeg kan bare konstatere på baggrund af den undersøgelse, vi har lavet, at den mulighed, der er for, at lokalpolitikere deltager i de her tilsynsbesøg, som man skal udføre, har vist sig ikke at være hensigtsmæssig, og derfor lægger jeg op til, at lokalpolitikere ikke skal deltage i de her tilsynsbesøg. Men hvad man så i øvrigt vil lave af besøg og dialog og arrangementer er helt op til den enkelte kommunalbestyrelse.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Fru Lise von Seelen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Lise von Seelen (S):

Jamen jeg må konstatere, at ministeren slet ikke har den samme tillid til dialog mellem mennesker med hensyn til dem, der skal løse opgaven, som vi Socialdemokrater har.

Men jeg vil gerne flytte mig – nemlig hen til at nævne, at ministeren roser os for at have ændret holdning, have flyttet os i vores synspunkter, og jeg ville også gerne kunne rose ministeren. For hvis nu vi skal etablere en særlig enhed – og det koster selvfølgelig nogle penge at etablere den – så vil jeg gerne kunne rose ministeren for også at have flyttet sig, for at gøre noget helt nyt og sige, at når vi giver kommunen og ældreplejen en ny opgave, så får de også pengene med til det.

Hvis ministeren ville flytte sig og lave noget helt nyt på den her måde, så ville jeg også rose ministeren.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg kan kun sige til fru Lise von Seelen, at der altid følger penge med, når vi stiller nye krav til

kommunerne, og det er simpelt hen ikke til at komme uden om. Det skal kommunerne nok sørge for. Tit og ofte har vi også nogle meget drøje forhandlinger, og det er jo simpelt hen en aftale, vi har, at når der bliver stillet nogle nye krav, følger der også penge med, hvis det i øvrigt medfører ekstra udgifter.

Kl. 14.55

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik dermed til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 135: Forslag til lov om ændring af lov om social service og lov om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling. (Forbedret indsats for udsatte børn og unge samt tilbageholdelse af gravide stofmisbrugere i behandling m.v.).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).

(FremSAT 31/1 2007).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Med dette lovforslag forbedrer vi nu indsatsen over for de mest udsatte børn og unge og familier og udvider de lovgivningsmæssige rammer for at yde en tidlig indsats.

Lovforslaget består af tre dele: En udvidelse af reglerne for særlig støtte til udsatte gravide; en forbedring af mulighederne for at fastholde gravide stofmisbrugere i behandling under graviditeten; og en indførelse af retten for børn og unge til selv at medbringe en bisidder til møder med kommunen.

Forslagets første del lægger op til at ændre de handlemuligheder, som allerede eksisterer over for forældre, således at de også kan anvendes

over for vordende forældre, der har problemer, som påvirker det ufødte barns sundhed og trivsel både før og efter fødslen. Her taler vi om rådgivning, underretningsforpligtelse, undersøgelse af forholdene i hjemmet m.m.

Før i tiden kunne kommunen eksempelvis ikke iværksætte undersøgelser af familien, før barnet var født. Med dette lovforslag udvider vi de såkaldte børneregler, øger den tidlige indsats og forbedrer dermed forholdene for børn, der desværre kan have brug for at blive anbragt umiddelbart efter fødslen.

Forslagets anden del giver den gravide stofmisbruger mulighed og ret til at indgå en kontrakt om at blive tilbageholdt i døgntilbuddet. Forslaget skal ses i sammenhæng med de øvrige tilbud og initiativer på området, og på den måde har vi en mulighed for at sikre, at disse børn ikke fødes med abstinenser eller skader som følge af moderens stofmisbrug.

Det er vigtigt, at der skabes muligheder for at få kontakt til så mange gravide stofmisbrugere som muligt, og derfor skal lovforslaget også ses i sammenhæng med de forsøgsprojekter, som vil blive etableret i nogle kommuner for at udvikle metoder til opsporing og fastholdelse af gravide stofmisbrugere i behandling.

Forslagets tredje del handler om at give børn og unge ret til en bisidder. Med en bisidderordning for de udsatte børn og unge styrker vi kontinuiteten for dem og forbedrer deres muligheder for et godt møde med det offentlige. Her tilgodeser vi ikke forældrene, men derimod de udsatte børn og deres rettigheder og muligheder.

Bisidderen mener vi ikke skal være en professionel fra kommunen, men derimod en, som børnene selv vælger, således at det er en tillidsperson, de allerede kender, som dermed kan give barnet en tryghed ved et møde med det offentlige.

I Venstre finder vi den tidlige indsats over for udsatte børn meget vigtig, og med de tre forslag her vil vi gerne bakke op om det, og dermed kan vi støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Som ordføreren også var inde på i sin tale, bliver der faktisk hvert år i Danmark født ret mange børn – i hvert fald ca. 400 børn – med hjerneska-der, misdannelser eller abstinenser på baggrund af misbrug undervejs i moderens graviditet, og det er jo på alle mulige måder en ganske forfærdelig start for de her børn. Derfor er det også

godt, at kommunerne nu får pligt til at sikre behandlingstilbud og også at kunne tilbageholde den gravide, når det gælder stofmisbrug.

Men hvis ordføreren er så optaget af lige præcis den her gruppe børn, vil ordføreren så også være med til at sikre, at der kommer til at gælde de samme rettigheder for misbrugere, der eksempelvis har alkohol som problem, så vi sikrer, at ligegyldigt hvilket misbrug din mor har, er du som barn sikker på, at kommunen tilbyder din mor behandling på en ordentlig måde?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg glæder mig over, at Socialdemokraterne nu begynder at tale om at bruge og give de rettigheder til de gravide misbrugere, uanset om man er stofmisbruger eller man er alkoholiker.

Jeg deltog i forhandlingerne i efteråret, hvor vi i satspuljekredsen blev enige om at give det her tilbud, denne rettighed, og vi blev enige om på sundhedsområdet at sige til kommunerne: I kan også give denne mulighed til gravide alkoholmisbrugere.

KI. 15.00

Det er sådan set aftalen, og så vil jeg meget gerne være med til at følge op på det her, altså: Hvordan går det med de her tilbud? Hvad er resultaterne af de projekter, vi sætter i gang, ikke kun over for stofmisbrugere, men jo også over for kvinder, som har et alkoholmisbrug, som desværre går ud over deres børn?

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Så er det fru Mette Frederiksen for den sidste korte bemærkning.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg er selvfølgelig rigtig glad for, at hr. Hans Andersen vil være med til at følge op på området. Men hvis vi er enige om her i Folketinget, at fostre, der bæres af en gravid kvinde med et misbrug, har meget, meget ringe forudsætninger for at starte livet på samme vis, som alle mulige andre børn har, og at det derfor er nødvendigt at skærpe indsatsen, således at den stofmisbrugen- de kvinde, der er gravid, er sikker på at få et behandlingstilbud og mulighed for at blive tilbageholdt med tvang, hvorfor skal vi så ikke, når vi nu har de her lovforslag på bordet, sikre, at det også gælder ved alkoholmisbrug?

For sagen er jo den, at det kan medføre lige så store – og i nogle tilfælde endnu større – skader

på børn, hvis det er et alkoholmisbrug, som den gravide har undervejs i graviditeten. Hvorfor tager vi så ikke det afgørende skridt nu og siger, at det, vi vil sikre som Folketing, er, at det ufødte barn kan være sikker på, at dets mor kan komme i et ordentligt behandlingstilbud undervejs i graviditeten, ligegyldigt hvilket misbrug det er?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Jeg vil meget gerne være med til at drøfte, hvordan vi forbedrer mulighederne over for gravide misbrugere, uanset om det er alkohol- eller det er stofmisbrug. Det har vi sat i værk i enighed i efteråret med en række midler, både til lokale projekter, til opstramning af lovgivningen i forhold til kommunerne og her konkret med en retlighed til de gravide stofmisbrugere.

Jeg vil meget gerne være med til det, og jeg kan forstå, at det bliver endnu lettere, for Socialdemokraterne har jo flyttet sig på det her punkt, meget kraftigt endda – for vi skal meget få år tilbage, hvor det her ikke var en mulighed, vi kunne opnå i hvert fald så bred støtte til her i Folketingssalen. Så det glæder mig meget, at Socialdemokraterne er kommet på andre tanker.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er den socialdemokratiske ordfører, og det er fru Mette Frederiksen.

Mette Frederiksen (S):

Udsatte børn og unge og deres muligheder for et bedre liv er den vigtigste socialpolitiske opgave i Danmark overhovedet. Mange børn vokser også i dag op i familier med massive og store sociale problemer. Vi har børn i Danmark, der omsorgssviges, og vi har børn, der vokser op i familier med både overgreb og misbrug.

Langt de fleste forældre er gode forældre, eller også kan de i hvert fald blive det, hvis vi som samfund på et tidligt tidspunkt støtter dem og bakker dem op i deres familieliv. Men der er bestemt også forældre, hvis forældreevne er så ringe, at de ikke skal være sammen med deres børn, og hvor samfundets primære opgave i nogle tilfælde er at beskytte børnene imod deres egne forældre.

Er vi gode nok i Danmark til at beskytte de mest udsatte børn? Jeg mener, at svaret er et entydigt nej. Der er børn, der burde blive anbragt uden for hjemmet, og som ikke bliver anbragt på grund af forkerte prioriteringer i den kom-

munale sagsbehandling, og der er i vores øjne en forældet lovgivning, der stadig ikke i tilstrækkelig grad sætter barnets behov øverst.

Den forebyggende indsats er mangelfuld og mange steder alt for tilfældig. Behøver jeg her at nævne sagen fra Tønder, hvor to piger igennem flere år er blevet seksuelt misbrugt, uden at vi som samfund har reageret prompte og sagt stop på deres vegne? Vi har derfor netop fra Socialdemokratiets side fremsat en række forslag til, hvordan vi kan forbedre forholdene for de børn, der er anbragt uden for hjemmet.

Bl.a. har vi foreslået at vende lovgivningen om, således at det altid er barnets behov, der vægtes højest, og vi har foreslået længere anbringelser og varetog, således at børn, der vitterlig ikke kan og vil leve sammen med deres forældre, skal kunne sige nej til at komme hjem til en familie, hvor der f.eks. har været seksuelle overgreb.

Vi håber selvfølgelig stadig væk på at få flertal for vores forslag. Flertal får regeringen under alle omstændigheder for det her forslag.

Vi er tilhængere af, at børn og unge altid skal kunne have en bisidder ved deres side; vi er tilhængere af, at den forebyggende indsats kan startes, allerede inden barnet er født; og vi er selvfølgelig også tilhængere af, at gravide stofmisbrugere kan tilbageholdes i behandling, mens de er gravide, for hvert år fødes der i hvert fald 400 børn – sikkert også flere – med hjerne-skader, abstinenser og misdannelser på grund af deres mors misbrug undervejs i graviditeten.

Det er så synd for de børn. Deres start på livet er så uhyre svær, og alle odds er som udgangspunkt imod dem. De børn skal vi beskytte bedre.

En start er forslaget her, hvor den gravide misbruger frivilligt kan lade sig tilbageholde med tvang. Men er forslaget vidtgående nok?

Kl. 15.05

For det første er det afgørende, at kommunerne får den nødvendige kontakt til de gravide misbrugere, og for det andet – og lige så vigtigt – er det fuldstændig afgørende, at der er de rigtige behandlingstilbud til stede. Og så er det, som jeg også sagde før til Venstres ordfører, ikke nok at fokusere på stofmisbrug, når vi ved, at alkoholmisbrug undervejs i graviditeten kan have lige så store konsekvenser for det ufødte barn, som stofmisbrug kan. Kommunernes forpligtelse til at tilbyde gravide stofmisbrugere tilbageholdelse i døgnbehandling bør også gælde ved alko-

holmisbrug; ellers kommer vi reelt ikke nogle af de mest udsatte børn i møde.

Sidst, men ikke mindst bør vi evaluere det her tiltag løbende og vurdere, om det i det hele taget er vidtgående nok. For diskussionen om, om der er behov for, at den gravide misbrugende kvinde kan tilbageholdes med tvang, som foreslået bl.a. fra Hvidovre Hospital – altså, at vi som samfund simpelt hen siger: Vi bestemmer for dig og for dit ufødte barn, at behandling undervejs i din graviditet er det rigtige – er slet ikke slut endnu og skal selvfølgelig også tages her i Folketinget.

Afslutningsvis vil vi i udvalgsbehandlingen diskutere med de øvrige partier, om stk. 3 og stk. 4, hvad angår bisiddere til børn og unge, bør udgå af lovforslaget. Det synes at være nødvendigt med de formuleringer, der først og fremmest tilgodeser forældremyndighedsindehaveren, hvis det altså – som det forhåbentlig er tilfældet – skal være hensynet til barnet og den unge, der er det vigtigste.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er Dansk Folkepartis ordfører, fru Pia Kristensen.

Pia Kristensen (DF):

Forslaget, vi behandler nu, er jo en del af satspuljeaftalen for 2007, og det indeholder tre elementer.

Det første element drejer sig om, at der indføres en klar ret for børn og unge til selv at medbringe en bisidder til møder ved kommunen i forbindelse med sager om særlig støtte. Når det drejer sig om de udsatte børn og unge, har de jo desværre sjældent forældre, som de kan støtte sig til, men de kan have andre voksne i deres netværk, som de har tillid til. Det kan være en nabo, et familiemedlem, en skolelærer eller en anden person, som de kan udpege som bisidder. Vi er meget positive over for dette forslag, fordi det helt klart styrker hensynet til barnet eller den unge.

Det andet element i forslaget er en undersøgelse af, hvordan der kan sættes ind med hjælp til vordende forældre, som er i en udsat situation. Hermed sikres det, at både ressourcer og problemer i familien afdækkes, så det bliver muligt at tilbyde den rette hjælp til familien, inden barnet bliver født. Vi håber, at man i nogle tilfælde så kan undgå at tvangsføre et barn umiddelbart efter fødslen via en forebyggende og en støttende indsats.

Omvendt kan der også være tale om en så manglende forældreevne, som ikke kan afhjælpes via støtte og forebyggende indsats, sådan at en tvangsfjernelse er den eneste rigtige udvej, og via det her forslag bliver der selvfølgelig så mulighed for at forberede de forældre på et så drastisk indgreb.

Der har desværre været eksempler på, at forældre har fået tvangsfjernet et barn straks efter fødslen uden at have været forberedt på det. Her for nylig skete det for et forældrepar, hvor moderen var udviklingshæmmet, og jeg tror, vi alle var dybt berørte, da vi så, hvor ulykkelig moderen var – af helt forståelige grunde.

Det sidste element i forslaget drejer sig om tilbageholdelse af stofmisbrugere i behandling. Formålet er, at gravide stofmisbrugere, der er visiteret til døgnbehandling, får tilbudt en kontrakt og dermed har mulighed for tilbageholdelse, for at undgå, at deres børn fødes med stofabstinenser eller skader som følge af misbruget.

Jeg må sige, at vi i Dansk Folkeparti aldrig har lagt skjul på, at vi går ind for en tvangsafvænnning af gravide narkomaner og alkoholikere, for vi mener, at hensynet til det ufødte barn vægter langt højere end en misbrugers frivillige beslutning om at gå i behandling.

Vi har tidligere diskuteret det her i Folketinget, og vi er godt klar over, at der i hvert fald ikke – det var der ikke dengang, og det er der heller ikke på nuværende tidspunkt – er flertal for en decideret tvangsbehandling.

Vi mener som sagt, at det her forslag ikke er vidtrækkende nok, men vi synes, det er et vigtigt skridt i den rigtige retning.

KI. 15.10

Afslutningsvis vil jeg blot sige, at de ændringer, der er foreslået i lovforslaget, samlet set bidrager til en forbedring af indsatsen for de mest udsatte børn og unge og deres familier, så Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er den konservative ordfører, hr. Tom Behnke.

Tom Behnke (KF):

Udsatte børn er jo noget, som vi alle har en mening om, og det er et område, hvor vi alle ønsker at gøre alt, hvad vi kan. Der gøres allerede i dag rigtig meget for at hjælpe udsatte børn, det er der slet ikke nogen tvivl om, men der kan gøres mere. Vi kan starte tidligere, vi kan sørge for, at hjælpen kommer på et tidligere tidspunkt, for jo

tidligere hjælpen bliver sat ind, jo nemmere er det at få et godt resultat ud af det.

Lovforslaget forbedrer indsatsen over for udsatte børn, og samtidig foreslås det, at gravide stofmisbrugere skal kunne tilbageholdes i behandling, hvis det er sådan, at de selv ønsker det, altså en frivillig tvangsafvænnning af gravide stofmisbrugere. Allerede i dag kan der indgås en aftale om det, men den eksisterende lovgivning giver kun kommunerne mulighed for at tilbyde ordningen. Det er altså ikke noget, som kommunerne skal gøre. Men lige præcis når vi taler om gravide stofmisbrugere, retter lovforslaget i hvert fald op på det punkt og sikrer, at hvis gravide stofmisbrugere beder om det, skal kommunerne tilbyde denne form for behandling.

Lovforslaget styrker den tidlige indsats, fordi der sættes ind allerede under graviditeten. Hjælpen til de vordende forældre påbegyndes, allerede inden barnet fødes, og det er jo helt afgørende. Når man har kendskab til, at vordende forældre vil kunne se frem til, at der kan opstå problemer, kan man lige så godt sætte ind så tidligt som muligt, og det er netop det, lovforslaget åbner mulighed for.

Desuden styrker man retssikkerheden ved at give børn og unge ret til selv at medbringe en bisidder.

Alt i alt er der tale om et lovforslag, som på en lang række punkter styrker den tidlige, forebyggende indsats og har det klare mål, at indsatsen for de udsatte børn skal forbedres.

Når nu vi har diskussionen om de udsatte børn, lad mig så lige tilføje, at der jo også er børn, der er særlig udsatte, fordi forældrene ingen forældreevne har og der ikke er udsigt til, at de får den. Det er et konservativt ønske, at der i disse tilfælde indføres mulighed for tvangsbortadoption, altså i de allerallersværeste tilfælde. Når vi ved, at barnet alligevel aldrig vil få sine forældre, hvorfor så ikke give barnet nogle andre forældre, som det kan knytte sig til, og som kan give det en hel og fuld opvækst, i stedet for at det måske skal cykle frem og tilbage mellem forskellige plejefamilier og institutioner osv.?

Det er et ønske fra konservativ side, at der i de sværeste tilfælde bliver mulighed for en egentlig tvangsbortadoption. Det skal tilføjes, at det sorterer under en anden minister, men jeg synes bare, det er værd at nævne det i sammenhæng med lovforslaget her.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jeg tror, de anbragte børn er ligeglade med, hvilken minister det er ansvarlig for det, men jeg synes, det er godt, at den konservative ordfører bringer diskussionen op her i dag.

I min egen ordførertale understregede jeg også i lighed med den konservative ordfører, at der er problemer i den nuværende lovgivning, når det gælder de mest udsatte børn og unge, og jeg tager selvfølgelig hr. Tom Behnkes indlæg som opbakning til, at vi snarligt mødes i forligskredsen, så vi kan få diskuteret, hvordan vi kan sikre, at hele anbringelsesprocessen bliver til gavn for de mest udsatte børn og unge og knap så meget til gavn for deres forældre og alle mulige andre.

Jeg kunne godt tænke mig at stille ordføreren det samme spørgsmål, som jeg stillede til Venstres ordfører: Vi er optaget af, at det ufødte barn så at sige sikres ret til, at dets mor kommer i behandling for at undgå de meget, meget forfærdelige skavanker, der følger af misbrug under graviditeten, og hvordan ser så Det Konservative Folkeparti på muligheden for, at vi forpligter kommunerne til også at stille tilbuddet til rådighed i de tilfælde, hvor der er tale om et alkoholmisbrug og ikke et stofmisbrug?

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Med hensyn til den første del af fru Mette Frederiksens korte bemærkning kan jeg bekræfte, at det er vi enige i. Fra konservativ side mener vi også, at der er forskellige grader af behov for hjælp til forskellige familier, til forskellige forældre og til forskellige børn, og derfor er det vigtigt, at man har mulighed for at sætte ind med lige præcis den hjælp, der skal til i den enkelte sag og i det enkelte tilfælde.

Kl. 15.15

Men jeg synes nu ikke, jeg vil gå så vidt, som fru Mette Frederiksen gør, så vi helt glemmer forældrene. De er jo trods alt barnets rigtige forældre, og derfor er det vigtigt, at vi gør alt, hvad vi kan, for at forældrene får mulighed for at udfylde rollen som forældre. Men i de tilfælde, hvor det ikke kan lade sig gøre, bør der være mulighed for en egentlig tvangsbortadoption, altså i de helt sjældne tilfælde.

Angående gravide alkoholikere er det ikke vores opfattelse, at der er det samme behov for en mulighed for tvangstilbageholdelse i en behandling. Grunden er, at alkoholikere ikke på

samme måde som stofmisbrugere har så stærke abstinenser, at de stikker af fra behandlingen, før den er tilendebragt.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Hvad angår det sidste, er jeg bange for, at ordføreren ikke har ret. Man kan jo være i et så stærkt alkoholmisbrug, at man fuldstændig glemmer, hvad der er op og ned, og hvad der er ret og vrang, og derfor bliver bragt i en misbrugssituation, hvor man ikke er i stand til at tage vare på sig selv som menneske og derfor helt åbenlyst heller ikke er i stand til at tage vare på det barn, man bærer. Derfor synes vi, at misbruget skal være underordnet, og at det centrale må være, at vi som samfund siger, at hvis misbruget er så voldsomt, at den misbrugende gravide ikke selv kan træffe beslutning om behandling, skal kommunen pålægge den enkelte misbruger at underkaste sig behandling af hensyn til det ufødte barn og i virkeligheden også af hensyn til misbrugeren selv.

Må jeg så afslutningsvis sige, at vi bestemt ikke glemmer forældrene. Det tror jeg ikke der er nogen der kan gøre, og slet ikke de mest udsatte børn selv, som jo ofte bliver ved med at holde meget af deres forældre og sætter deres forældre meget højt. Det centrale i diskussionen er jo, om vi som samfund tør tage det principielle skridt, at vi siger, at det vigtigste i sager om udsatte børn og unge er, hvordan vi bedst beskytter de udsatte børn, og at den bedste beskyttelse af dem en gang imellem er at beskytte dem mod deres egen mor og far i stedet for det, vi gør i dag.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (KF):

Nu tror jeg, det er vigtigt, at vi holder tungen lige i munden, for nu bevæger fru Mette Frederiksen sig ud i, at hvis man får kendskab til, at en gravid enten er stofmisbruger eller alkoholiker, skal kommunen med magt kunne tilbageholde den pågældende. Men det er jo ikke det, forslaget lægger op til.

Forslaget lægger op til, at hvis en gravid stofmisbruger henvender sig for at få behandling og selv siger: Vil I ikke godt være søde at holde mig tilbage, hvis jeg ønsker at forlade behandlingen på grund af abstinenser – ja, så skal det kunne lade sig gøre alle steder, hvor man henvender sig, altså en frivillig tvangsafvænnning. Men forslaget lægger jo ikke op til en regulær tvangsaf-

vænnning, end ikke over for stofmisbrugere, så vi skal passe på at holde kategorierne adskilt. Det er vores klare opfattelse, at det er vigtigt, at vi sikrer, at de gravide stofmisbrugere eller alkoholikere går frivilligt i behandling, og at vi sikrer, at de bliver i behandlingen, når de først er kommet i den, men det skal selvfølgelig ske med deres samtykke.

Med hensyn til abstinenserne er der altså en forskel, alt efter om man er stofmisbruger eller alkoholiker. Derfor er der den sondring i lovforslaget, og den er vi tilfredse med fra konservativ side.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er den radikale ordfører, hr. Martin Lidegaard.

Martin Lidegaard (RV):

Vi tilhører jo også kredsen af satspuljeforligspartier og har derfor været med til at forhandle det meste af det, der fremgår af lovforslaget, så vi tilslutter os selvfølgelig både udvidelsen af de såkaldte børneregler og også, at man kan tilbageholde misbrugende mødre, der selv ønsker det. Ligesom den tidligere ordfører lægger vi stor vægt på, at det er en frivillig ordning, altså at det er mødrene selv, der skal komme og bede om det, og vi er sikre på, at det er noget, som vil komme rigtig, rigtig mange forældre og børn til gavn.

Det skal ikke være nogen hemmelighed, at også vi under forhandlingerne prøvede at få udvidet ordningen til også at omfatte alkoholikere. Det kunne ikke lade sig gøre at opnå enighed om at udvide ordningen til også at omfatte alkoholikere, men efter de meldinger, der er kommet i dag – nu må vi høre, hvad der kommer fra SF – kan vi måske håbe på, at vi kan udvide den, næste gang vi skal diskutere den. Det vil vi i hvert fald gerne være med til, hvis det kan lade sig gøre, så meget desto mere som det jo i virkeligheden er endnu mere skadeligt for børnene, når deres forældre er alkoholmisbrugere, end når de er narkotikamisbrugere. Hvis man overhovedet kan skelne mellem disse utålelige skæbner, er alkohol alt andet lige faktisk mere skadeligt for fosteret, end narkotika er.

Kl. 15.20

Så er der hele bisidderordningen, og jeg skal ikke lægge skjul på, at den er radikalt hjerteblod. Vi havde gerne set, at børnene også fik ret til at få en faglig bisidder, altså en kompetent person, der er inde i den lovgivning, som barnet er oppe

imod. Det er et ret omfattende ønske, det er vi klar over. Det er dyrt, og det kunne vi altså ikke komme igennem med i denne omgang, men vi er glade for, at det i hvert fald nu bliver entydigt slået fast, at børnene har ret til at have en bisidder, som de selv vælger. Vi er jo glade for, at det er kommet med.

Der er dog en ting i den udformning, lovforslaget har fået, der undrer mig lidt, og det er § 48 a, stk. 3 og 4, som også den socialdemokratiske ordfører nævnte. I stk. 2 giver man ligesom kommunen en nødbremse. Hvis et eller andet forhold, private eller offentlige eller andre interesser, taler for det, kan kommunen sige: Det går altså ikke, at barnet vælger lige præcis den her bisidder. Det kan kommunen gøre, hvis der er en god grund til det, f.eks. hvis man må formode, at bisidderen vil varetage andre interesser end barnets eller den unges.

Men i stk. 3 og 4 er det, som om det slås fast, at især indehaveren af forældremyndigheden har en helt særlig ret til at forhindre valg af en bestemt bisidder. Det synes vi egentlig ikke er rimeligt, og vi forstår det egentlig heller ikke. Vi ved jo, at der f.eks. kan være konflikter mellem mor og far, og så er det vel ikke rimeligt, at hvis moren har forældremyndigheden og synes, det er en dårlig idé, at faren er bisidder, må han ikke være det. Det synes vi altså er en dårlig institution at lægge op til.

På tilsvarende vis er det jo ofte sådan, at barnet får en bisidder, fordi det ønsker at have det, når det sidder over for myndighederne. Derfor synes jeg, det er mærkeligt, at man i stk. 4 ligesom giver myndighederne en ekstra mulighed ud over nødbremsen for at kunne blokere for en bestemt bisidder. Det synes vi heller ikke rigtig giver mening, for det er jo barnets tarv, vi er interesserede i, det er barnets ret til selv at vælge en bisidder, det hele handler om, så jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvad ministeren tænker. Er det ikke nok med stk. 2? Vi er enige om, at der skal være den nødbremse, men er den ikke nok i sig selv?

Der har også været en lille generel diskussion om de mest udsatte børns, herunder de anbragte børns, vilkår. Jeg vil gerne signalere her til sidst, også til fru Mette Frederiksen, at vi meget gerne vil diskutere de anbragte børns vilkår igen. Vi synes ikke, anbringelsesreformen tilnærmelsesvis har båret den frugt, vi kunne forvente. Vi havde tænkt os at give den dette år som prøvetid for at se, om de nye kommuner kan gøre det

bedre end de gamle, men der er noget rivravruskende galt.

Jeg er måske ikke helt enig i diagnosen, men noget er altså gået galt. Jeg tror, at det mest skyldes kasseproblemet, altså at kommunerne i dag skal betale en så uforholdsmæssig stor del af udgifterne. Det er meget dyrt at anbringe børn, og vi har jo kunnet se, at antallet af anbragte børn falder hen over året, jo mere vi nærmer os nytår. Det bliver værre efter kommunalreformen, fordi kommunerne nu skal betale endnu mere af udgifterne til anbringelse, og vi tror desværre, at det er de store udgifter, der er grunden til, at de anbragte børns gennemsnitsalder er 13 år. Der er alt, alt for mange børn, der ikke bliver anbragt fra starten og derfor ikke får en hæderlig chance for at komme videre, og det bliver vi nødt til at kigge på. Vi tror altså, det især er sådan noget som et økonomisk incitament, vi skal kigge på, og måske også en lidt større centralisering og professionalisering af selve sagsbehandlingen, men det kan vi jo vende tilbage til og drøfte, når vi kommer dertil.

Vi betragter lovforslaget med positive briller, men har altså lige spørgsmålet vedrørende § 48 a, stk. 3 og 4.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Næste ordfører er SF's ordfører, fru Pernille Frahm.

Pernille Frahm (SF):

Jeg skal starte med at sige, at da lovforslaget jo er en del af en allerede indgået aftale, støtter vi det. Men der er selvfølgelig nogle justeringer af det, som vi godt kunne tænke os at bidrage med, og jeg har en række punkter, som jeg synes man ikke kan undgå at komme ind på i forbindelse med forslaget, fordi det vedrører så mange væsentlige ting i forbindelse med de allermost udsatte børns rettigheder og muligheder.

Når vi f.eks. taler om tvangsbehandling af stofmisbrugere, er jeg enig i de ting, der er sagt om alkohol. Jeg synes også, vi skal have undersøgt muligheden for at lave tilsvarende regler, når der er tale om alkoholmisbrug, og jeg synes også, vi skal kigge på området som sådan.

Jeg har haft lejlighed til at studere nogle gamle bilag og sådan noget, og der er kommet en henvendelse til Socialudvalget fra gadejuristen Nanna Gotfredsen om muligheden for døgnanbringelse af stofmisbrugere. Hun siger, at der stadig er meget lange ventetider. Nu bliver ventetiderne godt nok kaldt noget andet end vente-

tid, de bliver kaldt forbehandling, men stort set er der tale om det samme. Hun fortæller også, at dødeligheden ikke er faldet, og det kan statistikken jo også fortælle, så det er ikke kun hende, vi behøver til at fortælle det. Dødeligheden blandt misbrugere er ikke faldet siden 1995, den er den samme som dengang, og det siger noget om, at vi ikke gør arbejdet godt nok.

Kl. 15.25

Der snakkes om yderligere muligheder for tvangsbehandling, men er der overhovedet de muligheder, hvis man går frivilligt i behandling, måske oven i købet allerede før man bliver gravid? Er der så de muligheder? Det synes jeg vi også er nødt til at kigge på, for det kan ikke nytte noget, at vi kun tager den allermest ekstreme situation og forholder os til den. Hvis vi vil noget, er vi også nødt til at være optaget af det større perspektiv, og det er altså, at der fortsat mangler kvalificeret døgnbehandling. Jeg ved, at ministeren har tænkt sig, at der skal igangsættes en undersøgelse af problemet – det håber jeg i hvert fald, for det har jeg hørt noget om – og jeg vil gerne høre lidt om, hvordan det ser ud med den undersøgelse.

Så er der spørgsmålet om bisidderne og børns mulighed for selv at vælge en bisidder. Her er det også et stærkt udtalt ønske fra SF's side, at man får styrket børns retssikkerhed i de meget tunge børnesager. Jeg har selv i en årrække arbejdet med meget stærkt socialt belastede børn og unge og ved, at deres hovedproblem netop er, at deres forældre ikke er i stand til at leve op til forælderrollen. De børn ville være meget godt hjulpet, hvis de var i stand til at få andre voksne i deres netværk til at træde til i de sager, og derfor synes jeg også, man skal vogte sig meget for at overrulle børnenes valg.

Den mulighed, man giver kommunen for at fravælge bisidderen i meget ekstreme situationer, vil jeg i hvert fald gerne have lov til at kigge på, og jeg synes slet ikke, der er nogen grund til, at man giver forældrene den mulighed. I det øjeblik, barnet har fravalgt forældrene, synes jeg, det er en underlig ting, at det offentlige system pludselig skal kunne overrulle børnenes ret ved at genindsætte den person, som børnene positivt har fravalgt, i en særrolle. Det ønsker vi ikke.

Jeg er sikker på, at hver gang vi får de gentagne, tilbagevendende debatter, vil det handle meget om kassetænkning ude i kommunerne. Det er et problem, at vi har gjort det så økonomisk belastende for kommunerne at sætte virkelig ind

i børnesagerne. Vi ved af rygter fra vandrørerne, at nogle kommuner faktisk beslutter, at de ikke vil foretage nogen tvangsfjernelser, og at der er overbelastede sagsbehandlere, som har så mange tunge børnesager, at de ikke er i stand til at nå ordentligt til bunds i dem, så derfor er vi nødt til at kigge på den kommunale økonomi. Vi er nødt til at være villige til at ændre refusionsstatsen i de tunge børnesager, og vi er også nødt til at sætte en grænse for, hvor mange tunge børnesager den enkelte sagsbehandler skal sidde og arbejde med, hvis vi vil have kvalitet ind i sagerne.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Den næste og sidste ordfører er Enhedslistens ordfører, hr. Jørgen Arbo-Bæhr.

Jørgen Arbo-Bæhr (EL):

Da vores ordfører på området ikke kan være til stede, har jeg lovet at sige følgende:

Som det allerførste er det vigtigt at slå fast, at man ikke forbeholder forholdene for folk i nød ved at anvende tvang over for dem. Der er ganske særlige undtagelser, bl.a. når der er tale om psykisk syge, men her har vi jo allerede en lovgivning, der tillader tvang, så dette lovforslag er blot uhyggeligt og skadeligt. Det skal slås fast, at på dette område hjælper regeringen ingen ved at bruge tvang.

For det andet er det vigtigt at slå fast, at det virker grotesk, at man vil tvinge mennesker i døgnbehandling i en tid, hvor de, der rent faktisk gerne vil, ikke kan komme i døgnbehandling. Inden for 14 dage skal stofmisbrugere tilbydes behandling, men det sker ikke, for der er ikke penge nok på grund af udgiftsloftet, og den lader vi lige stå: Endnu en behandlingsgaranti, som regeringen ikke kan overholde, fordi den ikke vil bruge penge på velfærd, men på krig, skattelettelser til de rige osv.

At lovforslaget er en form for rendyrket hykleri, bliver særligt tydeligt, når man prøver at lede efter initiativer over for gravide alkoholmisbrugere. Vi ved alle, at der fødes langt flere børn med skader som følge af alkoholmisbrug, end der fødes børn med skader som følge af stofmisbrug, og vi ved også, at skader forårsaget af alkohol er langt værre og mere uoprettelige og giver barnet livslange problemer i modsætning til skader som følge af stofmisbrug.

Kl. 15.30

Efter Enhedslistens mening skyldes regeringens diskrimination af stofmisbrugerne i forhold til alkoholmisbrugerne, at de sidstnævnte

er folk fra egne rækker. Det er veluddannede, velhavende kvinder, der vil blive ramt af et såkaldt tilbud om at blive tvangstilbageholdt, og det ønsker man vel ikke.

Der er mange muligheder for at forbedre forholdene for de mennesker, vi snakker om. Regeringen kunne f.eks. støtte Enhedslistens forslag om for det første at ophæve kontanthjælpsloftet og for det andet at løfte socialrådgiverfaget, så de kan komme til at lave det, de faktisk er uddannet til, nemlig at rådgive, frem for som nu udelukkende at skulle dokumentere, at de har kontrolleret folk.

Man kunne også sikre, at de medarbejdere, der nu skal betjene denne klientgruppe, har den fornødne faglighed. Vi hører allerede i dag om socialarbejdere, der sidder med 100 sager, som de ikke har de nødvendige og særlige forudsætninger for at behandle, og det er efter vores mening en udløber af den alt for forhastede og uigennemtænkte strukturreform. Man kunne også sikre klienterne juridisk bistand ved at støtte Enhedslistens forslag om gadejurister i landets største byer.

Kort sagt: Der er faktisk uendelig mange muligheder, hvis man virkelig ønsker at hjælpe de mennesker. Men med forslaget her er det klart, at det ikke er regeringens hensigt, og derfor stemmer Enhedslisten imod forslaget.

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Tak til ordføreren. Så er det socialministeren.

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil gerne takke ordførerne for den positive opbakning til lovforslaget. Den eneste, der manglede i koret, var vel nok Enhedslistens ordfører, men det tror jeg at jeg vil tilskrive, at ordføreren ikke helt har fået fat i, hvad lovforslaget egentlig går ud på.

Jeg er nødt til at understrege, at vi netop ikke lægger op til tvangsmæssig behandling, men til at give den enkelte person ret til at blive tilbageholdt, og det er en meget afgørende forskel.

Hvis vi åbnede op for, at systemet så at sige kunne tvinge en person i behandling, ville der være meget stor risiko for, at vedkommende bare ville holde sig langt væk fra systemet og slet ikke komme i kontakt med de myndigheder eller de faglige personer, som kan hjælpe vedkommende. Derfor går vi netop en anden vej for ikke at skubbe folk væk. Den enkelte gravide misbruger får ret til at sige: Hvis jeg får abstinenser, vil jeg gerne tilbageholdes. Det er altså et helt andet

grundlag for lovforslaget end det, Enhedslistens ordfører var inde på.

Jeg er som sagt glad for den opbakning, der har været til forslaget, og skal nok tage fat på de bemærkninger, der er faldet i dag. Bl.a. var en del ordførere inde på § 48 a, stk. 3 og 4, og spurgte, hvorfor de er penslet ud på den måde, de er.

Jeg er glad for, at der er enighed om, at der skal være en nødbremse, fordi der kan opstå nogle bestemte situationer, men jeg vil foreslå, at vi under udvalgsarbejdet gennemgår nærmere, hvorfor de konkrete punkter er formuleret, som de er, og hvilke situationer der er tænkt på at tage højde for, så vi netop kan komme grundigere ned i, hvad det er, der gør sig gældende.

Så skal jeg sige til især fru Mette Frederiksen, at jeg altså mener, at barnets tarv allerede i dag er sat højest i lovgivningen. Når man går lovgivningen igennem og læser de enkelte paragraffer, vil man se, at det er barnet, der er omdrejningspunktet for indsatsen, og sådan skal det også være. Det er jeg fuldstændig enig i.

Nogle har været inde på, at der er nogle forhindringer i lovgivningen, sådan som den er i dag. Bl.a. har formanden for socialcheferne sagt, at han mener, at hvis forældrene ikke vil være med til en frivillig anbringelse, er der nogle begrænsninger, som gør det vanskeligt for kommunerne at gribe ind. Jeg vil starte med at sige, at hvis det vitterlig skulle være tilfældet, vil jeg være meget indstillet på at tage fat på problemstillingen og se på, hvad der eventuelt kan ændres. Men jeg savner stadig konkrete eksempler på, hvad det er for nogle hindringer, der er tale om, og jeg har bedt socialchefforeningen om at komme med dem, for det er ligesom det, der vil give os mulighed for at arbejde videre.

Kl. 15.35

Jeg har også undersøgt, hvordan det ser ud i ankestyrelsen, og spurgt, om de mange gange har oplevet, at de har måttet underkende de afgørelser, kommunerne har truffet om tvangsanbringelser. Ankestyrelsen har meldt tilbage til mig og sagt, at de meget sjældent underkender kommunernes afgørelser om tvangsanbringelser, og derfor er det svært at finde ud af, hvad der helt konkret bliver oplevet som hindringer. Som sagt har jeg efterlyst eksempler på det, fordi jeg meget gerne vil lytte og også reagere, hvis det vitterlig skulle være tilfældet, men jeg kan bare konstatere, at det ligesom ikke er til at få øje på. Det er afgørende, at kommunerne tager deres ansvar på området alvorligt og sørger for at

handle, og jeg mener, at kommunerne har masser af muligheder i dag, sådan som lovgivningen er skruet sammen.

Så skal jeg sige til især fru Pernille Frahm i forbindelse med diskussionen om behandlingsgaranti for stofmisbrugere, at det jo er lykkedes os at få fjernet ventelisterne. Der er jo først og fremmest en behandlingsgaranti, og sidste år måtte jeg minde nogle steder om, at de skal leve op til den garanti. Vi kan konstatere, at ventetiden stort set er ryddet af vejen, så de lange ventelister er væk, men hvilken behandling man så sætter ind med, vil jo helt og aldeles afhænge af situationen og den vurdering, man foretager. Vi har kunnet se af tallene, at der eksempelvis er en nedgang i antallet af visiteringer til døgnophold, og jeg har iværksat en undersøgelse for at finde ud af, hvordan visitationspraksis er i kommunerne, og hvorfor det ser ud, som det gør.

Jeg har også sat en anden undersøgelse i gang, og det er en egentlig kvalitativ undersøgelse af, hvad det er for nogle behandlinger, folk får, for jeg synes, det er vigtigt at komme videre. Nu er ventelisterne stort set væk, så nu gælder det om at fokusere på, hvad det er for nogle behandlinger, der tilbydes, og hvad effekten af behandlingerne er. Det er altså alt sammen sat i værk, og jeg skal gentage, at det, vi gør med lovforslaget, er, at vi giver den enkelte en ret til at bede om at blive tilbageholdt. Vi tvinger ikke nogen til noget.

Så vil jeg gerne kvittere den konservative ordfører for meldingerne om tvangsbortadoption og sige, at vi jo allerede har drøftet lidt, hvad vi eventuelt kan gøre yderligere på bl.a. adoptionsområdet og det retssikkerhedsmæssige forhold for børn og unge. Vi har også aftalt med hinanden, at vi vil mødes igen for at se på, hvad vi yderligere skal gøre på området, og vi har fra ministeriets side givet tilsagn om at indhente erfaringer fra det, der måtte være gjort rundtomkring, for at sikre et så godt beslutningsgrundlag som overhovedet muligt.

Jeg har allerede meldt tilbage – og det kan jeg også gøre her fra Folketingets talerstol til fru Mette Frederiksen, der har bedt om en drøftelse – at jeg vil sørge for at foranstalte den i løbet af den kommende tid. Jeg hilser det kun velkommen, at der her i Folketinget er en meget stor interesse for hele området og for, at vi finder nogle brede politiske løsninger på, hvad der skal gøres.

Jeg synes, vi er kommet et meget godt skridt med anbringelsesreformen, hvor vi jo i den grad

har skærpet kravene og også sat ind med opfølgning, bl.a. på hvad der sker rundtomkring i kommunerne – om de nu gør det, de skal – plus at vi får foretaget en række undersøgelser. Fremover får vi også en væsentlig bedre statistik, der kan gøre os klogere på, hvad der rent faktisk sker i forbindelse med indsatsen for de udsatte børn og unge.

Så skal jeg endelig sige, at det mest overraskende i dagens debat var at høre hr. Martin Lidegaard, der ønsker markant mere centralisering på området og tilsyneladende ikke har tillid til, at kommunerne kan udfylde de rammer, de har for deres arbejde. Jeg nævner det kun, fordi det jo står i grel modsætning til debatten, vi havde for lidt siden, om det foregående lovforslag. Jeg kan forstå, at det synspunkt i virkeligheden deles af SF, også når det gælder kommunernes økonomi, men det er jo den enkelte kommune, der skal sørge for at prioritere de ressourcer, der skal til på området.

På foranledning af SF har vi i forbindelse med anbringelsesreformen bl.a. diskuteret meget, om der skal lægges et loft over det antal sager, som den enkelte sagsbehandler skal håndtere. Man er enig om, at det er et ledelsesmæssigt ansvar i den enkelte kommune, og at det er kommunen, der skal sørge for at prioritere området og sørge for, at ressourcerne er til stede, så man kan gøre en god og forsvarlig indsats for de udsatte børn og unge.

Kl. 15.40

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Først og fremmest vil jeg gerne kvittere for, at ministeren er villig til at se på de konkrete formuleringer, hvad angår bisiddere til børn og unge, sådan at vi kan sikre, at det er barnet, der vægtes højest, og ikke alle mulige andre aktører i de her sager.

Jeg er til gengæld meget, meget bange for, at ministeren ikke har ret i, at lovgivningen i dag i tilstrækkelig grad beskytter de anbragte børn eller de børn, der burde anbringes. Lad mig give et konkret eksempel. Det er fra en jysk kommune, efter at anbringelsesreformen er trådt i kraft.

Kommunen ønsker at hjemgive et barn. Det kan de, fordi kommunen mener, at det, der var årsag til, at anbringelsen overhovedet blev iværksat, er ophørt, og så kan kommunen vælge at lade anbringelsen ophøre. Barnet er imod, barnets plejefamilie er imod og – hold nu fast –

barnets biologiske forældre er imod. Kommunen hjemgiver barnet alligevel.

Vi har et utal af eksempler, også konkrete, der har været fremme i pressen, på børn, der bliver anbragt, kaldt tilbage, enten fordi forældrene ønsker at hjemtage dem, eller fordi kommunen ønsker at hjemgive. Det går ikke, de skal anbringes igen, og de skal tages hjem igen, fordi der i vores øjne ikke er den tilstrækkelige beskyttelse af barnet med hensyn til, hvad der er væsentligst og vigtigst i forhold til barnet.

Så jeg synes, der er al god grund til, at Folketinget har de kritiske øjne på, også selv om anbringelsesreformen er ny.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil på ingen måde udtale mig om en konkret sag, men jeg vil gerne principielt sige, at jeg synes, det er nok så væsentligt, at man kigger på, hvorvidt der fortsat er et anbringelsesgrundlag eller der ikke er. Jeg synes, det er meget afgørende, at vi har fået stillet nogle krav til handleplaner, altså fået beskrevet, hvad det er, der skal ske i forhold til barnet, og så også bruger det til at afgøre, om en anbringelse skal opretholdes eller ej.

Så vil jeg yderligere sige, at det, jeg synes er rigtig godt ved den statistik, vi får på området, er, at vi vil kunne få et meget bedre kendskab til, hvad det er for nogle forhold, der gør sig gældende bl.a. med hensyn til svingdørsbørnene, altså der, hvor barnet bliver taget hjem og så kort tid efter i virkeligheden ender med at blive anbragt igen. Jeg synes, det må være så forfærdeligt for det barn at opleve at blive flyttet rundt hele tiden, hvis der fortsat er problemer. Vi vil simpelt hen blive meget klogere med hensyn til, hvor mange af de børn, der bliver hjemtaget, der så bliver anbragt igen. Og det vil sige, at vi kan bruge statistikken til at sætte meget mere målrettet ind, hvis der er problemer.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Jo, men altså, i den her konkrete sag kan årsagen til anbringelsen jo være nok så ophørt, hvis situationen er, at barnets biologiske forældre ikke ønsker at få barnet hjem, fordi de ikke føler, de kan magte opgaven. Så er det da fuldstændig absurd, at vi som samfund vælger at sige: Hvad enten du vil det eller ej, kammerat, og selv om dine biologiske forældre er imod, synes vi, at du skal hjem til dine forældre – også selv om de

ikke magter opgaven. Det duer simpelt hen ikke.

Derudover vil jeg gerne sige, at jeg jo møder rigtig mange sagsbehandlere, der fortæller mig – aldrig på skrift – at de får at vide ovenfra, at efter september er der ikke råd til flere anbringelser, eller at de, hvis de anbringer et barn mere i år, skal hjemtage et andet. Der er så mange konkrete eksempler på, at anbringelsesområdet ikke fungerer.

Derfor er det rigtig godt, at vi har fået statistik, især fordi Ankestyrelsens tal for 2006 jo fortæller os, at sagsbehandlingen ikke fungerer. Den er mangelfuld, og børnenes retssikkerhed er sat over styr. Det er derfor, vi skal have fornyede politiske drøftelser og komme de her børn i møde.

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Det er rigtigt, at undersøgelsen viste, at der var en række formelle fejl. Heldigvis var der så ikke basis for at omgøre beslutningerne med hensyn til, hvilken indsats der skulle gøres for børnene. Det synes jeg dog er det vigtigste, når man nu ser på forholdene. Men der er ingen tvivl om, at kommunen skal leve op til de bestemmelser, der er i lovgivningen nu. Det er så også det, vi vil sikre ved at følge det tæt, bl.a. gennem Ankestyrelsens undersøgelser og så i øvrigt dokumentation og statistik på området.

Jeg vil bare understrege, at man ikke i en kommune kan beslutte sig for, at der nu ikke er flere midler til rådighed, og at man så efter september måned ikke vil anbringe nogen børn og unge uden for hjemmet længere. Det vil være klart ulovligt og helt i strid med de bestemmelser, der er på området.

Det er altså vigtigt, at kommunerne tager deres ansvar alvorligt på det her område og prioriterer hele indsatsen over for de truede børn og unge, fordi det jo også nemt vil være sådan, at problemerne kun vokser sig større og bliver endnu vanskeligere at løse, hvis man lader stå til. Det er jo for at imødegå det, at kommunerne har skullet lave en sammenhængende børnepolitik for netop på forhånd at have taget stilling til deres indsats på området.

Kl. 15.45

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

For at kunne imødegå, at folk taler alt for længe, har vi lavet en rød lampe, der lyser. Men social-

ministeren slipper ikke nu, for der er endnu en kort bemærkning. Fru Pernille Frahm.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Jeg har to ting, jeg godt lige vil spørge ministeren om. Det ene er: Principielt og formelt har ministeren jo ret i, at ventelisterne er blevet kortere, men Nanna Godtfredsen siger jo, at de reelt bare er blevet konverteret til noget andet, nemlig til forbehandling i en meget lang række tilfælde. Derfor vil jeg gerne høre, om vi også, når ministeren nu alligevel skal ud at undersøge alt muligt, kan få et overblik over, hvad den her forbehandling egentlig dækker. Kan vi få nogle eksempler på det og et større indblik i, hvad det egentlig går ud på?

Det andet er, at jeg er meget glad for, at den der undersøgelse bliver sat i gang. Man undersøger, hvorfor visitationen til døgnbehandling er faldet. Men jeg vil gerne høre, om man så også undersøger, hvordan det ser ud med antallet af døgnbehandlingspladser for familier, altså for forældre med børn, for det er jo her, vi er henne nu. Er der de pladser, der skal til for de mennesker, der frivilligt ønsker at gå i behandling?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Der er ingen tvivl om, at ventelisterne stort set er væk. Vi kunne se det i de sidste måneder af 2006. Men som sagt har jeg også været ude at følge op på tallene på området for at få de sidste med.

Det, der så er vigtigt, er at sætte fokus på, hvad det så er for en behandling, man sætter ind med. Der fremgår det jo af lovgivningen på området, hvad man ikke kan nøjes med, altså at man ikke kan nøjes med en samtale f.eks., men at man skal i gang med et egentligt forløb. Den der forbehandling er altså ikke et begreb som sådant, men et udtryk, som nogen tilsyneladende bruger.

Vi følger op på det, og det er selvfølgelig vigtigt, at det er en ordentlig indsats, der så kommer efter de 14 dage, og hvor det forhåbentlig lykkes at få misbrugerne ud af deres misbrug. Men som sagt, vi har fokus på det.

Antallet af døgnbehandlingspladser kan jeg simpelt hen ikke på stående fod, men det er selvfølgelig noget, vi kan slå op.

(Kort bemærkning).

Pernille Frahm (SF):

Hvis ventelisterne er konverteret til en periode, hvor stofmisbrugerer skal leve op til en masse krav, som det er indlysende at vedkommende ikke kan leve op til, er det jo omsonst. Det er derfor, jeg gerne vil have, at ministeren prøver at dykke ned i den her periode, inden den reelle behandling går i gang: Hvad er det egentlig, der sker mellem venteliste og så det, de fleste af os ville kalde en reel behandling?

Det andet er døgnbehandlingspladserne. Det er døgnbehandlingspladser, der er rettet mod mødre f.eks. Vil ministeren også undersøge det? Har vi pladser, der dækker det behov, vi snakker om i det her lovforslag?

(Kort bemærkning).

Socialministeren (Eva Kjer Hansen):

Jeg vil simpelt hen gerne bede fru Pernille Frahm om at sende spørgsmålet over, og så finder vi ud af, hvad vi har af tal på området.

Jeg er opmærksom på, at der rundtomkring har været en diskussion om steder, der er blevet lukket, fordi kommunerne ikke har trukket så meget på deres pladser. Men hvordan det generelle billede er, kan jeg simpelt hen ikke på stående fod, men de oplysninger skal vi naturligvis gerne indhente, netop for at få fokus på, hvad der sker, når man indleder behandlingen. Og der vil jeg sige, at forløbet op til det, som fru Pernille Frahm kalder en egentlig behandling, jo er en del af den egentlige behandling. Der kan jo være nogle ting, man skal sætte ind med.

Men som sagt fremgår det altså af lovgivningen, hvad man ikke kan nøjes med, for jeg er fuldstændig enig med spørgeren i, at målet her er, at folk bliver afvænnet, og derfor skal det være en ordentlig behandling, man sætter ind med.

I øvrigt har behandlingsgarantien jo medført, at der i dag er langt, langt flere i behandling, end der tidligere har været, og det er så på de forskellige måder, man tilbyder behandling på.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Helge Adam Møller):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Socialudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (*Ophold*). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

9) Første behandling af lovforslag nr. L 151: Forslag til lov om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område. (Pligt til at genvurdere hjælpen til personer, som udsættes af beboelseslejemål).

Af socialministeren (Eva Kjer Hansen).
(Fremsat 7/2 2007).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Hans Andersen (V):

Lovforslaget her handler om, at borgere, der udsættes af et beboelseslejemål af fogedretten, får ret til at få deres behov for hjælp revurderet hos kommunen, og dermed kan det være med til at styrke borgerens retssikkerhed på dette område. Lovforslagets baggrund er, at når der rejses en fogedsag, har kommunen nu pligt til at genvurdere borgerens behov for hjælp, så snart kommunen modtager fogedrettens underretning om, at en borger udsættes af et beboelseslejemål.

Kl. 15.50

Lovforslaget betyder også, at Socialministeriet skal udarbejde en generel orientering om, hvordan borgeren kan få rådgivning og hjælp i kommunen, og det er således meningen, at fogedretten skal udlevere denne orientering til alle borgere, når fogedretten indleder behandlingen af en sag om udsættelse af en lejer.

Kommunen får med lovforslaget endvidere pligt til af egen drift at revurdere, om borgerens behov for hjælp er ændret, og det skyldes, at når en borger udsættes af en eventuel lejerbolig, kan det være, fordi borgeren har sociale problemer.

Jeg synes, det er et udmærket lovforslag, og Venstre kan støtte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Ja, og den går såmænd ikke så meget på, at Venstre støtter forslaget, for det regner alle vel med, og det er jo også sådan isoleret set et godt forslag, men synes Venstres ordfører ikke, at det er lidt bizart, at antallet af udsættelser er steget markant de senere år?

Det, regeringen så vælger at komme med initiativ til, er at sikre en lidt bedre opfølgning på de familier, der er blevet smidt ud af deres bolig, i stedet for at komme løbende ind i Folketingssalen med en masse gode tiltag, der kunne hindre f.eks. børnefamilier i at blive smidt på gaden. Var det ikke mere oplagt, at vi ligesom fik vendt tingene om, så lovgivernes opgave først og fremmest er at sikre, at børnefamilier kan blive boende i deres boliger i stedet for først at blive smidt ud, og hvor man så efterfølgende forsøger at dulme smerten lidt med en bedre retssikkerhed?

(Kort bemærkning).

Hans Andersen (V):

Men det er jo netop det, lovforslaget går ud på. Det, lovforslaget går ud på, er netop, at vi skal forebygge. Det handler måske om administration af det med at betale huslejen hver måned, hvis det er det, der er problemet.

Det er jo derfor, der står, at så snart kommunen bliver klar over, at der er tale om en fogedforretning med henblik på at sætte beboere ud af deres lejemål, skal den gå ind og vurdere, om der er forhold her, man kan hjælpe med. Og det kan handle om eksempelvis administration med hensyn til at betale huslejen hver måned, som borgerne kan have problemer med. Så det er netop med henblik på at forebygge, at vi gør det her.

(Kort bemærkning).

Mette Frederiksen (S):

Men kunne vi ikke blive enige om, at den bedste forebyggelse af, at børnefamilier bliver smidt på gaden, er, at de selv samme familier faktisk har råd til at betale deres husleje? Ser vi på den undersøgelse, som socialministeren selv har iværksat, viser den jo meget klart, at i næsten alle de tilfælde, hvor familier eller individer bliver sat på gaden i Danmark i dag, skyldes det manglende betalingsevne.

De har ikke råd til deres husleje, og der er da noget dybt, dybt beskæmmende i, at i et af verdens rigeste samfund, hvor værdistigningerne